

İş dünyası 2019'dan umutlu

▲ Döviz kurlarında yaşanan spekülasyonların etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarın, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

"ÇABUK TOPARLADIK"

O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, ortaya çıkan aşırı güçlü türbülans ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getiren Bahçıvan, "Ağustos ve Eylül aylarında ekonomi yönetiminiz bütün bunlarla boğuşurken alınan ilk önlem olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile de Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlamaya dönme sürecindedir. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşılıyoruz. Bugün içine girdiğimiz süreci bir fedakarlık ve tekrar sağlıklı bir çıkış oluşturabilmek adına bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz." şeklinde konuştu.

BİRAZ ZAMANA İHTİYAÇ VAR

Bahçıvan, hükümetin, hem genel maddelerde hem sektörlerle can suyu verebilmek adına almış olduğu dönemsel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların genelle yayılması ve bir toparlama oluşturmasının zaman alacağını söyledi.

Finansman bulma açısından şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçıvan, "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğiz. Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri

Dünyayı kasıp kavuran küresel kriz ve son dönemde Türkiye'nin ekonomisine yönelik dolar operasyonunun olumsuz etkilerine rağmen hızlı toparlanma süreciyle moral bulan iş dünyası, 2019 yılında yeni hedeflere yol almak için hazır.

ortaya konacaktır." dedi.

Bu yılı, başarılı ilk yarımın ardından olumsuz giden ikinci yarı nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatacağımızı düşündüğümü dile getiren Bahçıvan, şunları kaydetti:

"2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindedir. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Yerel seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra-

milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

Ihracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Güllü, "2019 yılında YEP'te belirtildiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmenin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde." ifadelerini kullandı.

İTİCİ GÜCÜNE İHRACAAT

Güllü, gelecek dönemde Türkiye'nin itici gücünün yine ihracat olacağını vurgulayarak, inovasyon, Ar-Ge, tasarım ve markalaşma çalışmalarının daha çok gelişmesiyle 2023 ihracat hedeflerine emin adımlarla ilerleyeceklerini söyledi.

2019'da daha çok üretimi ve ihracata odaklanacaklarını belirten Güllü, "Bizler, 72 bin ihracatçının çatı kuruluşu TİM olarak, ülkemizin geleceğine umutlu bakıyoruz. Umud ediyoruz ki Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşma faaliyetlerimize ağırlık vererek katma değerli ürün yoğunluğumuzu artıracacağız ve dış ticaret açığını ülkemizin kaderi olmaktan çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda da ihracat

rekorları kırmaya, ülkemizin yılmaz aklı olmaya devam edeceğini" şeklinde konuştu.

DENGELEME SÜRECİ BAŞARILIYDI

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bu yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluşturulduğunu söyledi.

Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerini yansıtmayacak şekilde dövizdeki volatilityle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşadığını ifade eden Olpak, şunları kaydetti:

"Ancak reel ekonomik verilerle bağdaşmayan manipülatif bir kur farkı ile karşı karşıya kalmamıza rağmen ekonomi yönetiminizin ortaya koyduğu YEP ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya düşmesi ve dış ticaretteki çarpıcı atılımımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacağıdır. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'nın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkânlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz."

Gelecek dönemde yeni iş konseylerinin kurulması için de girişimlerini sürdüreceklerini ifade eden Olpak, yeni yılla birlikte mevcut üye sayılarını 2 kattan fazla artırarak 3 bin üyeye ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

ra Türkiye, uzun süre, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyoruz."

TİCARET SAVAŞLARI DERİNLEŞEBİLİR

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü de son 12 aylık ihracatın 168,1

Ekonomideki ivme kaybına rağmen, İŞ DÜNYASI 2019 İÇİN İYİMSER

İSTANBUL - İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

TÜRKİYE 4 KÜSUR YIL SEÇİM KONUŞAMAYACAK!

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Ercil Bahçıvan**, bu yıl, başarılı ilk yarının ardından olumsuz giden ikinci yarını nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatacaklarını düşündüğünü dile getirerek şunları kaydetti: "2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Yerel seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye, uzun süre, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyorum."

2018 SONUNDA TARİHİN EN YÜKSEK YILLIK İHRACAT RAKAMINA ULAŞILACAK

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. 2019'da daha çok üretime ve ihracata odaklanacaklarını belirten Gülle, "Bizler, 72 bin ihracatçının çatı kuruluşu TİM olarak, ülkemizin geleceğine umut ediyoruz ki Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşma faaliyetlerimize ağırlık vererek katma değerli ürün yoğunluğumuzu artıracacağız ve dış ticaret açığını ülkemizin kaderi olmaktan çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda da ihracat rekorları kırmaya, ülkemizin yüzü akı olmaya devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyonun etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türkiye iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor.

"YATIRIMLARDA İLİMLİ BİR KONJONKTÜRE GİRECEĞİMİZE İNANIYORUM"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagiç, 2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade etti. Avdagiç, bu beklentilerin "kamuyla iş yapan yüklenici firmalara hak edişlerinin zamanında ödenmesi", "KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi" ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanması" olduğunu bildirdi. Avdagiç, şunları kaydetti: "...2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. Alınan ve alınacak yeni tedbirlerle 2019'u makul bir büyüme ve öngörülen enflasyona yakın bir oranda kapatmayı bekliyoruz. Kur ve faiz düzeyindeki

istikrar da yatırımları canlandıracaktır muhakkak. Özellikle ihracat sipariş miktarına ilişkin artış beklentiler lehine olan seyrin güçlendiği gözleniyor. Belirsizlik döneminde azalan stokların yerine kolunla ihtiyacı da baş göstereceğinden, yatırımlarda da ilimli bir konjontüre gireceğimize inanıyorum."

"2019, BİRÇOK GELİŞMEYE GEBE BİR YIL OLACAK GİBİ DURUYOR"

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da "2019, birçok gelişmeye gebe bir yıl olacak gibi duruyor. Bu süreçte Türkiye gerekli tedbirlerini almalı. Biz 2019 yılında alternatif ticaret ve alternatif finans modelleri üzerine eğileceğiz. 2023 yılına ilişkin hedeflerimiz var. Türkiye'nin bulunduğu coğrafya ve burada yaşanan sıcak gelişmeler, son dönemlerde bizi yerli ve milli kavramlarına itmiş oldu. Artık enerjimizi verimli noktalara yönlendirmeye başladık. Özellikle Afrin ve Zeytin Dalı operasyonlarında bunun önemini askeri yönden anlarken, cari açığa vermiş olduğumuz miktar ile de katma değeri yüksek teknolojik ürünler noktasında yerli ve milli üretimin önemini anlamış olduk. 2019 yılında bu bilinçle birlikte ağırlıklı olarak katma değeri yüksek yerli ürünlere yöneleceğimize kaçınılmaz bir gerçektir. Dünyada yaşanan ticaret savaşları sonrası paranın seyri başka yönlerde kaymaya başladı. Bu yönlerden biri de teknoloji alanında yaşanıyor. Türkiye'nin de dünyada ekonomi alanında söz sahibi olabilmesi için özellikle yerli teknoloji alanında hamleler yapması gerekiyor." AA

İş dünyası 2019'dan umutlu

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, 2019 yılında yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağını düşünüyor.

Döviz kurlarında yaşanan atakların etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Başkanı **Erdal Bahçivan**, Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluşturduğunu belirterek, "2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Hükümetin 2019 yılı için YEP'teki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Yerel seçimlerden sonra Türkiye, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir" dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Gülle, "2019 yılında YEP'te belirtildiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz"

'2019'UN DAHA İLİMLİ GEÇMESİ İÇİN EV ÖDEVLERİMİZİ YERİNE GETİRMELİYİZ'

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ise 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntıların giderilmesinin, ekonominin lokomotifini olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağını belirterek, "2019'un daha ilimli geçmesi için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine

getirmeliyiz. Yurtdışı kaynaklı dalgalanmaların ülkemiz finansal piyasalarında 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi önem kazanıyor. YEP'te açıklanan hedeflerin, şeffaf, öngörülebilir, bağımsız para ve maliye politikalarıyla desteklenmeye devam etmesi, 2019'un 2018'e göre daha ilimli geçmesine önemli katkı sağlayacaktır" dedi.

ifadelerini kullandı. 2019'da daha çok üretime ve ihracata odaklanacaklarını belirten Gülle, "Önümüzdeki yıllarda da ihracat rekorları kırmaya, ülkemizin yüz akı olmaya devam edeceğiz" dedi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ise Türkiye'nin YEP ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdiğini belirterek, "Dövizde ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticaretteki çarpıcı atılımımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde

atlatacaktır. YEP'in kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz. Gelecek dönemde yeni iş konseylerinin kurulması için de girişimleri sürdüreceğiz. Yeni yılla birlikte 3 bin üyeye ulaşmayı hedefliyoruz" şeklinde konuştu.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, 2019'un özellikle son 6 ayda alınan ve dengeleme, istikrar içeren sü-

recin neticelerinin görüleceği bir dönem olacağını vurgulayarak, "Zorlu yılda ilimli iyimserlik içindeyiz. Hükümet yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur" dedi. 2019 yılında kamuya iş yapan yüklenici firmalara hak edişlerinin zamanında ödenmesi, KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi ve finansmana erişimde iyileşme sağlanması gibi 3 talepleri olduğunu kaydeden Avdagiç, "2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. 2018 Türkiye için bir test yılı olarak geçti. İş dünyası olarak, 2019'da üretimin yeni kodlarını programlayarak ekonomide bambaşka pencereler açmalıyız" diye konuştu.

Ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildi

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur, 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildiğini ifade ederek, "Enflasyon, faiz ve cari açıkla mücadele arzu edilen rakamlara çekilebilir ise iç piyasa rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlenme başlayacaktır. 2019, birçok gelişmeye gebe bir yıl olacak gibi duruyor. Bu süreçte Türkiye gerekli tedbirlerini almalı. Biz 2019 yılında alternatif ticaret ve alternatif finans modelleri üzerine eğileceğiz. Türkiye'nin de dünyada ekonomi alanında söz sahibi olabilmesi için özellikle yerli teknoloji alanında hamleler yapması gerekiyor" dedi.

İş dünyası, ekonomik krize rağmen iyimser

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşündeler.

Finansal istikrar ciddi sarsıldı

ISO Başkanı Bahçivan, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

Türkiye'nin cari açığına katkı...

BAHÇIVAN, "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğimiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır" dedi. ■ 9'da

İş dünyası, ekonomik krize rağmen iyimser

DÖVİZ kurlarında yaşanan spekülasyonların etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA muhabirine yaptığı açıklamada, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarsıldığını söyledi.

YENİDEN DENGEME

O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, ortaya çıkan aşırı güçlü türbülans ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getiren Bahçivan, "Ağustos ve Eylül aylarında ekonomi yönetimi-miz bütün bunlarla boğuşurken alınan ilk önlem olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile de Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlanmaya dönme sürecindeyiz. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşıyoruz. Bugün içine girdiğimiz süreci bir fedakarlık ve tekrar sağlıklı bir çıkış oluşturabilmek adına bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz." şeklinde konuştu.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşündeler.

Bahçivan, hükümetin, hem genel manada hem sektörlere can suyu verebilmek adına almış olduğu dönemsel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların genele yayılması ve bir toparlanma oluşturmaması-

nın zaman alacağını söyledi.

Finansman bulma açısında şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçivan, "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğimize, Türkiye'nin ihtiyacı olan

yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır." dedi. (AA)

Son 12 aylık ihracat 168.1 milyar dolar olarak gerçekleşti. 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşılması hedefleniyor. İş dünyası gelecek dönemde Türkiye'nin itici gücünün yine ihracat olacağını vurguladı.

Gelecek yıl temkinli olmamız gerekiyor

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyon atakları etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** "Olumsuz giden ikinci yarı nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatacağımızı düşünüyoruz. 2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor" dedi.

Iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor. **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan** "Ağustos ve Eylül aylarında ekonomi yönetiminiz bütün bunlarla boğuşurken alınan ilk önem olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile de Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme

ERDAL BAHCIVAN

ve yeniden bir toparlanmaya dönme sürecindeyiz. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşıyoruz" şeklinde konuştu. Bahçivan, hükümetin, hem genel manada hem sektörlere can suyu verebilmek adına almış olduğu dönemsel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların genelle yayılması ve bir toparlanma oluşturmamasının zaman alacağını söyledi. Finansman bulma açısından da şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçivan "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyebileceğimiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığa katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır" dedi. Bahçivan, sunları kaydetti: "2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var." İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak

olduğunu kaydeden **Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle** "2019 yılında YEP'te belirtildiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmemizin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. Önünde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da de-

ISMAIL GÜLLE

rinleşmesi de gündemde" ifadelerini kullandı. **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Opaç** analizleri ise şu şekilde: "Dövizde ibrenin aşağıya dönmeye ve dış ticaretteki çarpıcı ataklarla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacağı. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'mızın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz."

NAIL OPAÇ

İŞ DÜNYASI 3 KONUDA YOĞUNLAŞTI

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdağ "Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur" dedi. 2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade eden Avdağ, bu beklentilerin "kamuya iş yapan yüklenici firmalara hak edileceğinin zamanında ödemesi", "KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi" ve "finansman erisinde iyileşme sağlanması" olduğunu bildirdi. Avdağ, global ekonomik sistemden, büyümenin sürdürülebilirliği noktasında gelen sinyallerin oldukça zayıf olduğunu ifade ederek "Küresel ekonomide 2019'da rüzgar karşında esecek gibi görünüyor. Ticaret anlaşmazlıklar, petrol, politik belirsizlikler ve yüksek faizlerin hepsi küresel ekonomik büyüme için risk oluşturmuyor" dedi.

ENFLASYON VE CARİ AÇIKLA MÜCADELE

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur, 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildiğini ifade ederek "Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açlıkla mücadele şeklinde geçecektir. Bu 3 kalem, arzu edilen rakamlara çekilebilir ise iş piyasası rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlemeye başlayacaktır" şeklinde konuştu. Türkiye'nin coğrafi özelliği, stratejik konumu ile birçok yatırıma için cazibe merkezi olduğunu belirten Cesur, bu yılın tüm sıkıntılara rağmen büyüme ile geçtiğini söyledi.

KOBİ'LER İÇİN NAKİT AKIŞI ÖNEMLİ

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ise KOBİ'ler için nakit akışının devamlılığının hayati önem taşıdığını vurgulayarak, 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntıların giderilmesini, ekonominin lokomotif olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağına söyledi. Turan, 2019 beklentilerine ilişkin sunları kaydetti: "2019'un daha ılımlı geçmesi için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Dünyada likidite sıkışıklıkları, Türkiye'de ekonomik yavaşlama; enflasyon ve büyümenin yavaşlamasının da yılın ilk yarısında devam edeceği görülmüyor."

Erdal Bahçivan

İş dünyası iyimser

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyon ataklarının etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. İş dünyası reformlar, tedbirler ve teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın duracağını düşünüyor

Zor yılı geride bıraktık

DÖVİZ kurlarında yaşanan atakların etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, son aylarda bozulma işaretleri görülen finansal istikrarın, başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

Ekonomik ajanda oluştu

BAHÇIVAN, "Ağustos ve eylülde ekonomi yönetimi bütün bunlarla boğuşurken alınan ilk önlem olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile de Türkiye'nin ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlanma dönmidir. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşılıyoruz" dedi.

Sabır sürecine girdik

BAHÇIVAN şöyle konuştu: "Bugünkü süreci bir bir çıkış oluşturabilmek adına sabır süreci olarak görmeliyiz. Şirketler finansman bulmada sorun yaşıyor. Önümüzdeki aylarda katma değerli, teknolojik, döviz açığının düşmesine katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları ortaya konacaktır."

Temkinli ama iyimseriz

2019 için temkinli iyimser olduklarını söyleyen Bahçivan, "Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. ÖZaten hükümetin de verdiği mesajda, 2019 büyüme hedefinin 2.8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Martta yerel seçim olması, birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor" dedi.

İhracatta hedefimiz 200 milyar dolar

Tarihi rekor kırılacak

12 aylık ihracatın 168.1 milyar dolar olduğunu söyleyen Türkiye İhracatçıları Meclisi Başkanı İsmail Güllü de 2018 sonunda tarihin en yüksek ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini söyledi. İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Güllü şöyle konuştu:

Ticaret savaşları riski

"**2019**'da 182 milyar dolara yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedef ülkemizin potansiyelini göz önüne alırsak çok da uzak değil. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu."

Katma değerli ürün

2019'da daha çok üretime ve ihracata odaklanacaklarını belirten Güllü, "72 bin ihracatçının çatı kuruluşu olarak, geleceğe umutla bakıyoruz. Umud ediyoruz ki Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşma faaliyetlerimize ağırlık vererek katma değerli ürün yoğunluğumuzu arttıracak ve dış ticaret açığını ülkemizin kaderi olmaktan çıkaracağız" dedi.

Dövizde ibre aşağı

"**MANİPÜLATİF** bir kur farkı ile karşı karşıya kalmamıza rağmen ekonomi yönetiminin aldığı tedbirler sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticarettaki çarpıcı atağımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacağı. Yeni Ekonomi Programı kalıcı başarı sağlayacaktır."

Nail Olpak

Gerçek kapasite

2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz. Gelecek dönemde yeni iş konseylerinin kurulması için de girişimlerimizi sürdürüyoruz. Yeni yılla birlikte mevcut üye sayımızı 2 kattan fazla artırarak 3 bin üyeye ulaşmayı hedefliyoruz."

2019 birçok gelişmeye gebe bir yıl

ANADOLU Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da yaptığı değerlendirmede şöyle konuştu: "2019 yılı şimdiden birçok gelişmeye gebe bir yıl olacak gibi görünüyor. Bu süreçte, Türkiye gerekli ekonomik ve yapısal tedbirlerini almalı. Biz 2019 yılında alternatif ticaret ve alternatif finans modelleri üzerine eğileceğiz."

2019, 2018'e göre daha ılımlı olacak

TÜRK Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan şöyle konuştu: "Yeni Ekonomi Programı'nda açıklanan hedeflerin, şeffaf, öngörülebilir, bağımsız para ve maliye politikalarıyla desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bunun yapılması 2019 yılının 2018 yılına göre daha ılımlı geçmesini önemli katkı sağlayacak."

'Yeni yılda ekonomideki daralma geride kalacak'

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle 2019'da ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünde. İş dünyası temsilcileri "Tedbirlerin sonucu 2019'da görünecek" dediler.

İŞ DÜNYASI örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

● **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan:** İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlanmaya dönme sürecindeyiz. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşıyoruz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor.

● **Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle:** 72 bin ihracatçının kuruluşu TIM olarak, ülkenin geleceğine umutla bakıyoruz. Önümüzdeki yıl da ihracat rekoru kırma-ya devam edeceğiz.

● **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak:** Yeni Ekonomi Programı ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticaretteki çarpıcı atağımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacaktır. Yeni Ekonomi Programı'mızın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz.

● **İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç:** Ekonomi yönetimi yapısal reformlarda ekonomiyi rayına sokma noktasında önemli ilerleme katetti. Hükümet, 2019'da akıllı telefon diliyle açıklarsak, ekonomide yeni 'bir güç planı' yaptı. Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli

güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur. 2019 yılı, özellikle son 6 ayda alınan ve dengeleme, istikrar içeren sürecin neticelerini göreceğimiz bir dönem olacak.

● **Anadolu Aslanları İşadamları Derneği Hasan Ali Cesur:** 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildi. Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açıkla mücadele şeklinde geçecektir. Bu 3 kalem, arzu edilen rakamlara çekilebilirse iç piyasa rahatlayacaktır.

● **Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Başkanı Orhan Turan:** 2019'un daha ılımlı geçmesi için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Global ekonomi ile ilgili öngörüler, büyümenin 2018'de yüzde 3,8 ile tepe noktasına ulaşacağı şeklinde.

Bankacılık likidite testini geçti

ALBARAKA Türk Genel Müdürü Melikşah Utku, bankacılık sektörünün en önemli stres testini ağustos-eylül döneminde yaşadığını belirterek "Bu dönemdeki likidite testinden başarıyla geçen sistemin en kötünün geride kalması ile daha da güçlendiği söylenebilir" dedi. Bankacılık sektörünün 2019'da iki ana sorunla basetmek durumunda kalabileceğini söyleyen Utku "Kıt likidite koşullarından kaynaklı zayıf büyüme ve enflasyon ve kur kaynaklı operasyonel giderlerin hızlı artışı olarak sayabileceğimiz bu sorunların asılması kolay olmasa da sektörün ötesinden gelebileceği zorluklar olarak görmüyoruz" diye konuştu. Utku, bankaların kaynak temininde zorlanabileceğine dikkati çekti.

MELİKŞAH UTKU

ERDAL BAHÇIVAN

İSMAİL GÜLLE

NAIL OLPAK

SEKİB AVDAGIÇ

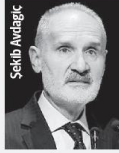
HASAN ALI CESUR

ORHAN TURAN

İŞ DÜNYASI EKONOMİDEKİ İVME KAYBINA RAĞMEN 2019 İÇİN UMUTLU

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyon ataklarının etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor. Her türlü dayatma ve ekonomik krizlere rağmen iş dünyasının başkanları önümüzdeki yıl için umutlu olduklarını söylediler.

"Eski enerjimize ulaşacağız"

İTO Yönetim Kurulu Başkanı Sekib Avdagic, ekonomi yönetiminin yapısal reformların yapısal reformlarına sokma noktasında önemli ilerleme kat ettiğini söyledi. Avdagic, "Hükümet, 2019'da akıllı telefon dilyle açıklarsak, ekonomide yeni 'bir güc planı' yapıp. Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkca ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur" dedi. 2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade eden Avdagic, bu beklentilerin "kamuya iş yapan yitkilenici firmalara hak edilerinin zamanında ödenmesi", "KDV idaresi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi" ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanması" olduğunu bildirdi. Avdagic, 2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. Alman ve alınacak yeni tedbirlerle 2019'u makul bir büyüme ve öngörülen enflasyona yakın bir oranda kapatmayı bekliyoruz. Kur ve faiz düzeyindeki istikrar da yatırımları canlandıracaktır muhtak" şeklinde konuştu.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan yaptığı açıklamada, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan aaruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarın, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi. O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, ortaya çıkan aşırı güçlü türbülans ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getirdi. Bahçivan, bugün içine girdiğimiz süreci bir fedakarlık ve tekrar sağ-lıklı bir çıkış oluşturabilmek adına bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz" şeklinde konuştu. Bahçivan, "2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermisi olduğu mesaja, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var.

Erdal Bahçivan

kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz" şeklinde konuştu. Bahçivan, "2019 yılı için ise temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermisi olduğu mesaja, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var.

TİCARET SAVAŞLARININ DERİNLEŞMESİ GÜNDEMDE OLACAK

TÜRKİYE İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Gülle, "2019 yılında YEP'te belirtildiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmenin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini arttırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde ifadelerini kullandı.

İsmail Gülle

Yerel seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor" dedi.

"ENERJİMİZ YERİNDE"

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da 2018'de iç piyasalarda dövizin baskısı ve artan fiyatlar nedeniyle enflasyon yaşadığını ancak sağlam temelleri olan Türkiye ekonomisinin bu süreçte, yerinde alınan tedbirler ile durumu stabilize edebildiğini söyledi. Cesur, 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildiğini ifade ederek, "Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açıkla mücadele şeklinde geçecektir. Bu 3 kalemler, arzu edilen rakamlara çekilebilir ise iç piyasa rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlenme başlayacaktır. Ülke ekonomimiz bunu başarabilecek güçtedir. Bu bağlamda geriye doğru dönüş baktığımızda, Türkiye ekonomisi 2000'li yıllardan

Hasan Ali Cesur

bugüne 200 milyarın üzerinde doğrudan yatırım çekebilme başarıdır. Ayrıca, ihracat oranlarımızda da ciddi artışlar sağlayarak 170 milyar dolar bandına geldik. Bunlar ülke ekonomimizin dinamik bir yapıya sahip olduğunun göstergeleri" şeklinde konuştu.

"EV ÖDELERİMİZİ YERİNE GETİRMELİYİZ"

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ise KOBİ'ler için nakit akışının devamlılığının hayati öneme sahip olduğunu vurgulayarak, 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntıların giderilmesinin, ekonominin lokomotifi olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağı söyledi.

"2019'un daha ilımlı geçmesi için ev ödeverimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Global ekonomi ile ilgili öngörüler, büyümenin 2018'de yüzde 3,8 ile tepe noktasına ulaşacağı ve devamında daha düşük bir platoya ineceği şeklinde. Dünyada likidite sıkışırken, Türkiye'de ekonomik yavaşlama; enflasyon ve büyümenin yavaşlamasının da yılın ilk yarısında devam edeceği görülüyor.

Orhan Turan

"BAŞARILI BİR Dengeleme Sürecine Girdik"

DIŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bu yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluştuğunu söyledi. Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerini jansıtmayacak şekilde dövizdeki volatüyle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşadığını ifade eden Olpak, şunları kaydetti: "Ancak reel ekonomik verilerle bağdaşmayan manipülatif bir kur farkı ile karşı karşıya kalmamıza rağmen ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu YEP ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticaretteki çarpıcı atağımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacaktır. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'nın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz."

Nail Olpak

Yurt dışı kaynaklı dalgalanmaların ülkemiz finansal piyasalarında 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi önem kazanıyor."

YEP DENGELENME SÜRECİNİ BAŞLATTI

2019'da ilk yarı sabırlı ikinci yarı güçlü olacağız

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyon ataklarının üstesinden gelinmesinin ardından İş dünyası 2019 için temkinli bir iyimserlik ortaya koyuyor. Mart ayında yapılacak seçimlere kadar sabırlı olunması gerektiğini vurgulayan iş dünyası yılın ikinci yarısıyla birlikte güçlü yapısal reformlarla daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış bir Türkiye görüleceğini ifade ediyor. 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü de taşıyan iş dünyası temsilcileri ticaret savaşları nedeniyle küresel durumun da yakından izlenmesi gerektiğine işaret ediyorlar.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **İsmail Bahçivan**, yaptığı açıklamada, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarın, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, ortaya çıkan aşırı güçlü türbulans ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getiren Bahçivan, Yeni Ekonomik Program (YEP) ile birlikte Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştuğuna dikkat çekti. 2019 yılı için temkinli iyimserlik sürecinde olduklarını anlatan Bahçivan "Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Mahalli seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye, uzun süre, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyorum" dedi.

TİCARET SAVAŞLARINA DİKKAT

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. Gelecek yıl 182 milyar dolarlık ihracata doğru yol alacaklarına işaret eden Gülle, küresel bazda yaşanabilecek problemlere işaret etti. ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşlarının en önemli tehdit olduğunu ifade eden Gülle, bu savaşın 2019'da başka ülkelerine de katılmıyorsa daha da derinleşmesinin gündemde olduğunu kaydetti. Gülle, ihracatta 2019 yıl-

Türkiye spekülasyon ataklarıyla yükselen kurun ateşini düşürerek yeni yıla hazırlanıyor. İş dünyası 2019 için temkinli bir iyimserlik ortaya koyuyor. Yerel seçimlerin de etkisiyle 2019'un ilk yarısında sabırlı davranılması gerektiğini söyleyen iş dünyası temsilcileri, yılın ikinci yarısında ise daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış bir Türkiye bekliyor.

MAHALLİ SEÇİMLERİN ARDINDAN 4 YIL BOYUNCA SEÇİM OLMAYACAĞINI İFADE EDEN İŞ DÜNYASI YILIN İKİNCİ YARISINDAN İTİBAREN GÜÇLÜ REFORMLARA ODAKLANILMASI GEREKTİĞİNE İŞARET EDİYOR

ında da rekorlar kırmaya devam edeceklerini inandıklarını vurguladı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak da Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerinin yansıtımayacak şekilde dövizdeki volatilitéyle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşandığını hatırlattı. Buna rağmen ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu YEP ve aldığı tedbirlerle dengelenme sürecine girildiğini belirten Olpak "Dövizle ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticaretteki çarpıcı atağımızla birlikte güçlü ekono-

mim, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacaktır. 2019 yılında da tüm imkânlarımızı seferber ederek azim ve fedakarlıkla ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz" diye konuştu.

Hükümetin 2019 için ekonomide yeni bir güç planı yaptığını ifade eden İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic, iş dünyasının gelecek sene için üç önemli adım beklediğini söyledi. Bu beklentilerin "kamuya iş yapan yüklenici firmalara hak edilerinin zamanında ödenmesi", "KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi"

ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanması" olduğunu bildiren Avdagic "ABD Merkez Bankası (FED) ve Avrupa Merkez Bankası'nın 2019'da parasal sıkılaştırma yapamayacağına dair görüş ve beklentiler ağırlık kazandı. Bu, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere finansman akışının devam edebileceğine bir işaret... 2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. Alınan ve alınacak yeni tedbirlerle 2019'u makul bir büyüme ve öngörülen enflasyona yakın bir oranda kapatmayı bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

Nitelikli konuta devam edeceğiz

■ İhlas Yapı Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Celep, 2018'de konut sektörünü canlı tutma adına büyük çaba sarf edildiğini kaydederek "Kurdaki dalgalanmaya paralel olarak ülke ekonomimizin içinde geçmekte olduğu bu zorlu süreci atlatmak adına hükümetimiz de sektöre önemli destekler sağladı. En son, yabancı yatırımcının vatandaşlık haklarını elde edebileceği gayrimenkul alım bedelinin 250 bin dolara düşürmesi, KDV ve tapu harcında indirim oranlarının devamını sektörü canlı tuttu. Gayrimenkul sektörünün canlılığını sürdürmeye yönelik yapılan bu gibi çalışmaların kısa zamanda etkilerinin hep birlikte gördük. İhlas Yapı olarak ülkemize, ekonomimize ve sektörümüze güvenimiz tamdır. Bunun bir tezahürü olarak, İspartakule'de Bizim Evler 8. Büyükleme'de Bizim Evler Güzelce ve Beylikdüzünde Marmara Evleri 4'te inşaat çalışmalarını tüm hızıyla devam ettiriyoruz. İhlas Yapı olarak 2019 yılında da nitelikli konut projelerini üretmeye devam edeceğiz" dedi.

Zeki Celep

Alacak sigortası KOBİ'leri rahattır

■ Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntıların giderilmesinin, ekonominin lokomotif olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağını söyledi. Gelecek yılın daha ilümlü geçmesi için ev devlelerinin yerine getirilmesi gerektiğini anlatan Turan "Dünyada likidite sıklaşırken Türkiye'de ekonomik yavaşlama; enflasyon ve büyümenin yavaşlamasının da yılın ilk yarısında devam edeceği görülüyor. 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi önem kazanıyor. YEP'te açıklanan hedeflerin, şeffaf, öngörülebilir, bağımsız para ve maliye politikalarıyla desteklenmeye devam etmesi, 2019'un 2018'e göre daha ilümlü geçmesine önemli katkı sağlayacak" dedi.

İş dünyası 2019 için iyimser

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyonların etkisiyle zor bir yıl geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor.

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyonların etkisiyle zor bir yıl geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

Bu yılı, başarılı ilk yarının ardından olumsuz giden ikinci yarını nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatacaklarını düşündüğünü dile getiren Bahçivan, "2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyorum." dedi.

2019'da ticaret savaşlarının derinleşmesi gündemde

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Gülle, "2019 yılında YEP'te belirttiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmenin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar bekliyor.

En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde." ifadelerini

kullandı.

Gülle, gelecek dönemde Türkiye'nin itici gücünün yine ihracat olacağını vurgulayarak, inovasyon, Ar-Ge, tasarım ve markalaşma çalışmalarının daha çok gelişmesiyle 2023 ihracat hedeflerine emin adımlarla ilerleyeceklerini söyledi.

Başarılı bir dengeleme sürecine girdik

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişinin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bu yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluştuğunu söyledi.

Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerini yansıtmayacak şekilde dövizdeki volatilitéyle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşandığını ifade eden Olpak, "Ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu YEP sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'mızın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminim. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz." dedi.

Performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yok

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagiç ise ekonomi yönetiminin yapısal reformlarda ekonomiyi rayına sokma noktasında önemli ilerleme katettiğini söyledi.

Avdagiç, "Hükümet, 2019'da akıllı telefon diliyle açıklarsak, ekonomide yeni 'bir güç planı' yaptı. Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur." dedi.

2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade eden Avdagiç, bu beklentilerin "kamuyla iş yapan yüklenici firmalara hak edişlerinin zamanında ödenmesi", "KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi" ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanması" olduğunu bildirdi.

İş dünyası iyimser

DÖVİZ KURLARINDA YAŞANAN SPEKÜLATİF ATAKLARIN ETKİSİYLE ZOR BİR YILI GERİDE BIRAKAN TÜRK İŞ DÜNYASI, 2019'A İYİMSER BAKIYOR.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi. Bahçivan, hükümetin, hem genel manada hem sektörlere can suyu verebilmek adına almış olduğu dönemsel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların genele yayılması ve bir toparlanma oluşturmasının zaman alacağını söyledi. Finansman bulma açısında şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçivan, "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğimiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır." dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lü rakamları geride bırakıp 200'lü rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Güllü, "2019 yılında YEP'te belirttiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere

ulaşabilmenin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde." ifadelerini kullandı. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bu yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluştuğunu söyledi. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'mızın kalıcı bir başarı-

ya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz." İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagiç ise ekonomi yönetiminin yapısal reformlarda ekonomiyi rayına sokma noktasında önemli ilerleme katettiğini söyledi. Avdagiç, "Hükümet, 2019'da akıllı telefon diliyle açıklarsak, ekonomide yeni 'bir güç planı' yaptı. Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur." dedi. Şekib Avdagiç, global ekonomik sistemden, büyümenin sürdürülebilirliği noktasında gelen sinyallerin oldukça zayıf olduğunu ifade ederek, "Küresel ekonomide 2019'da rüzgar karşıdan esecek gibi görünüyor. Ticaret anlaşmazlıkları, petrol, politik belirsizlikler ve yüksek faizlerin hepsi küresel ekonomik büyüme için risk oluşturuyor" dedi. (İHA)

“Petrokimya yatırımları son şansımız”

ANKARA TİCARET - Plastik Sanayicileri Derneği'nin (PAGDER) duayen isimlerden oluşan Danışma Kurulu, Türkiye'nin en büyük sanayi fuarlarından biri olan 28. Uluslararası İstanbul Plastik Endüstrisi Fuarı sırasında toplandı. Sektör sorunlarının ele alındığı toplantının sonuçlarını değerlendiren Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) Başkanı Selçuk Gülsün: “2019 yılında sektörün gündemini yeni petrokimya yatırımlarında sağlanacak ilerlemeler oluşturacak” dedi.

İso başkanı bahçivan: “vücudun gereksinimi olan kan şu anda bünyeye girmiyor”

Sanayinin en önemli gündemlerinden birinin finansmanda yaşanan daralma olduğuna dikkat çeken **İstanbul Sanayi Odası** (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Reel sektörün finansmanı vücudun ihtiyaç duyduğu kana benziyor. Sanayi şu anda vücudun gereksinimi olan kanı bünyeye sokamıyor. Kan hem bulunamıyor, hem de çok pahalı” ifadelerini kullandı.

PAGDER Danışma Kurulu Başkanı Karadeniz: “Sorunlar çözüm önerileri ile birlikte ele alındı”

Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) Danışma Kurulu Başkanlığı'nı yürüten Ömer Karadeniz, bu yıl gerçekleştirilen Danışma Kurulu Toplantısında birbirinden değerli 84 duayen ismi ağırladıklarını belirtti. Sanayiye yön veren bu isimlerin ilettikleri hususların tek tek kayıt altına alındığını ve rapor haline getirildiğini ifade eden Karadeniz, çözüm önerileri ile birlikte ele alınan sorunları ilgili kamu kurumları ve kamuoyu ile şeffaf bir şekilde paylaşacaklarını belirtti.

İŞ DÜNYASI 2019'DAN UMUTLU

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyonların etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.>>4'DE

İŞ DÜNYASI 2019'DAN UMUTLU

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilcek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivanı**, yaptığı açıklamada, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulan işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi.

O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, ortaya çıkan aşırı güçlü türbülans ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getiren Bahçivan, "Ağustos ve eylül aylarında ekonomi yönetiminin bütün bunlarla boğuşurken alınan ilk önlem olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile de Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlanmaya dönme sürecindeyiz. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapatmışızdan farklı bir tabloyla karşıyoruz. Bugün içine girdiğimiz süreci bir fedakarlık ve tekrar sağlıklı bir çıkış oluşturabilmek adına bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz." şeklinde konuştu.

Bahçivan, hükümetin, hem genel manada hem sektörlere kan suyu verebilmek adına almış olduğu önemsel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların geleceyle yayılması ve bir toparlanma oluşturmasının zaman alacağını söyledi.

Finansman bulma açısından şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçivan, "Zaten benim için öntümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır." dedi.

Bu yılı, başarılı ilk yarının ardından olumsuz giden ikinci yarını nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatılacaklarını düşündüğünü dile getiren Bahçivan, şunları kaydetti:

"2019 yılı için işe temkinli iyimserlik sürecindeyiz. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Yerel seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye, uzun süre, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlerle odaklanmış olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısını ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyorum."

Gülle: 2019'da ticaret savaşları- nın derinleşmesi gündemde

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

Ihracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lük rakamları geride bırakıp 200'lük rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Gülle, "2019 yılında YEP'te belirttiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmenin ülkemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlarla başlayan ticaret savaşları olgusu... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde." ifadelerini kullandı.

Gülle, gelecek dönemde Türkiye'nin itici gücünün yine ihracat olacağını vurgulayarak, inovasyon, Ar-Ge, tasarım ve markalaşma çalışmalarının daha çok gelişmesiyle 2023 ihracat hedeflerine emin adımlarla ilerleyeceklerini söyledi.

2019'da daha çok üretime ve ihracata odaklanacaklarını belirten Gülle, "Bizler, 72 bin ihracatçının çatı kuruluşu TİM olarak, ülkemizin geleceğine umutla bakıyoruz. Umud ediyoruz ki Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşma faaliyetlerimize ağırlık vererek

katma değeri ürün yoğunluğumuzu artıracacağız ve dış ticaret açığını ülkemizin kaderi olmaktan çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda da ihracat rekorları kırmaya, ülkemizin yüzü aklı olmaya devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

Olpak: Başarılı bir dengeleme sürecine girdik

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişinin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bir yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluştuğunu söyledi.

Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerini yansıtmaya başlıca şekilde dövizdeki volatilityle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşadığını ifade eden Olpak, şunları kaydetti:

"Ancak reel ekonomik verilerle bağdaşmayan manipülasyon bir kur farkı ile karşı karşıya kalmamızın yanı sıra ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu YEP ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya düşmesi ve dış ticarettaki çarpıcı atılımımızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en hasarsız şekilde atlatacaktır. Türk iş dünyasının küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'nın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz."

Gelecek dönemde yeni iş konseylerinin kurulması için de girişimlerin sürdüreceğini ifade eden Olpak, yeni yılla birlikte mevcut üye sayılarını 2 kattan fazla artıracak 3 bin üyeye ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

Avdagıç: Performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yok

Istanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagıç ise ekonomiyi yönetiminin yapısal reformlarla yeniden ayıpla sokma noktasında önemli ilerleme kattığını söyledi.

Avdagıç, "Hükümet, 2019'da akıllı telefon diyalogue açıklarsak, ekonomide yeni 'bir güç planı' yapı. Yapısal re-

form adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeli güç modundan performans moduna yeniden geçeceğimize şüphemiz yoktur." dedi.

2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade eden Avdagıç, bu beklentilerin "kamuya iş yapan yüklenici firmalara hak edilerinin zamanında ödenmesi", "KDV iadesi ödemelerinde hızlı hareket edilmesi" ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanması" olduğunu bildirdi.

ABD Merkez Bankası (Fed) ve Avrupa Merkez Bankası'nın 2019'da parasal sıkılaştırma yapamayacağına dair görüş ve beklentinin ağırlık kazandığına işaret eden Avdagıç, şunları kaydetti:

"Bu, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere finansman akışının devam edebileceğine bir işaret... 2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. Alınan ve alınacak yeni tedbirlerle 2019'u makul bir büyüme ve öngörülen enflasyona yakın bir oranda kapatmayı bekliyoruz. Kur ve faiz düzeyindeki istikrar da yatırımları canlandıracağı muhtakak. Özellikle ihracat sipariş miktarına ilişkin artış bekleyenler lehine olan seyrin güclendiği gözleniyor. Belirtilik dönemde azalan stokların yerine konulma ihtiyacı da baş göstereceğinden, yatırımlarda da ilimli bir konjonktüre geçeceğimize inanıyorum."

"Küresel ekonomide rüzgar karışan esecek"

Şekib Avdagıç, global ekonomi sistemden, büyümenin sürdürülebilirliği noktasında gelen sinyallerin oldukça zayıf olduğunu ifade ederek, "Küresel ekonomide 2019'da rüzgar karışan esecek gibi görünüyor. Ticaret anlaşmazlıkları, petrol, politik belirsizlikler ve yüksek faizlerin hepsi küresel ekonomik büyüme için risk oluşturuyor." dedi.

2018'in Türkiye için bir test yılı olarak geçtiğini belirten Avdagıç, şu görüşleri dile getirdi:

"Ben bu yılın 4. çeyreğinde de yine pozitif bölgede kalacağımız kanaatindeyim. Hükümet, iş dünyasından gelen taleplere, önerilere son derece dinamik şekilde reaksiyon gösteriyor. 2019 yılı, özellikle son 6 ayda alınan ve dengeleme, istikrar içeren sürecin neticelerini göreceğimiz bir dönem olacak. Bu açıdan zorlu yılda ilimli iyimserlik içindeyiz. 2019, bir dengeleme yılı olarak üreticinin kazanç hanesine yazılacaktır. İş dünyası olarak, 2019'da üretimin yeni kodlarını programlayarak ekonomide bambaşka pencereler açmalıyız. Yeni Ekonomi Programı'nın (YEP) oluşturduğu yol haritası, enflasyonla topeyken ve etkin şekilde mücadele gibi makro tedbirler de bu anlamda reel sektörün önünü açmaya devam edecektir."

Cesur: Enerjimizi verimli noktalara yönlendirmeye başladık

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da 2018'de iç piyasalardaki dövizin baskısı ve artan fiyatlar nedeniyle enflasyon yaşandığını ancak sağlam temelleri olan Türkiye ekonomisinin bu süreçte, yerinde alınan tedbirler ile durumu stabilize edebildiğini söyledi.

Cesur, 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girdiğini ifade ederek, "Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açığa mücadele şeklinde olacaktır. Bu 3 kalem,

arzu edilen rakamlara çekilebilir işe iç piyasaya rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlenmeye başlayacaktır. Ülke ekonomisini bunu başarabilecek güçtedir. Bu bağlamda geriye doğru döniş baktığımızda, Türkiye ekonomisi 2000'li yıllardan bugüne 200 milyar üzerinde doğrudan yatırım çekilebildiğini göstermiştir. Ayrıca, ihracat oranlarımızda da ciddi artışlar sağlayarak 170 milyar dolar bandına geldik. Bunlar ülke ekonomisinin dinamik bir yapıya sahip olduğunu gösteriyor." şeklinde konuştu.

Türkiye'nin coğrafi özelliği, stratejik konumu ile birçok yatırımcı için cazibe merkezi olduğunu belirten Cesur, bu yılın tüm sıkıntılara rağmen büyüme ile geçtiğini söyledi. Türkiye'nin genç nüfusu ve istikrarlı ekonomisi ile büyümesini sürdüreceğini kaydeden Cesur, şu değerlendirmelerde bulundu:

"2019, birçok gelişmeye gebe bir yıl olacak gibi duruyor. Bu süreçte Türkiye gerekli tedbirlerini almalı. Biz 2019 yılında alternatif ticaret ve alternatif finans modelleri üzerine eğileceğiz. 2023 yılına ilişkin hedeflerimiz var. Türkiye'nin bulunduğu coğrafya ve burada yaşanan sıcak gelişmeler, son dönemlerde bizi yerli ve milli kavramlarına itmiş oldu. Artık enerjimizi verimli noktalara yönlendirmeye başladık. Özellikle Afrin ve Zeytin Dalı operasyonlarında bunun önemini aseri yünden anlatken, cari açığa vermiş olduğumuz miktar ile de katma değeri yüksek teknoloji ürünler noktasında yerli ve milli üretimin önemini anlamış olduk. 2019 yılında bu bilinçle birlikte ağırlıklı olarak katma değeri yüksek yerli ürünlerle yönlendireceğimiz kaçınılmaz bir gerçektir. Dünya-ya yaşanan ticaret savaşları sonrası paranın seyrini başka yönlere kaymaya başladı. Bu yönlerden biri de teknoloji alanında yaşananı. Türkiye'nin de dünyada ekonomi alanında söz sahibi olabilmesi için özellikle yerli teknoloji alanında hamleler yapması gerekiyor."

Turan: Ev ödevlerimizi yerine getirmeliyiz

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan işe KOBİ'ler için nakit akışının devamlılığının hayati öneme sahip olduğunu vurgulayarak, 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntıların giderilmesini, ekonominin lokomotifini olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağını söyledi.

Turan, 2019 beklentilerine ilişkin şunları kaydetti:

"2019'un daha ilimli geçmesi için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Global ekonomi ile ilgili öngörüler, büyümenin 2018'de yüzde 3,8 ile tepe noktasına ulaşacağı ve devamında daha düşük bir platoya ineceği şeklinde. Dünya da likidite sıkılaştırken, Türkiye de ekonomik yavaşlama, enflasyon ve büyümenin yavaşlamasına da yılın ilk yarısında devam edeceği görülmüştür. Yurt dışı kaynaklı dalgalanmanın ülkemizi finansal piyasalardaki 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi önem kazanıyor. YEP'te açıklanan hedeflerin, şeffaf, öngörülebilir, bağımsız para ve maliye politikalarıyla desteklenmeye devam etmesi, 2019'un 2018'e göre daha ilimli geçmesini önemli katkı sağlayacaktır." (AA)

İŞ DÜNYASINDAN 2019 ÖNGÖRÜSÜ

İSTANBUL (AA)- İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarı, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi. **►►SAYFA 5'TE**

İş Dünyası Ekonomideki İyime Kaybına Rağmen 2019 İçin İyimser

Döviz kurlarında yaşanan spekülasyon ataklarının etkisiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2019'a iyimser bakıyor.

Üst sıra soldan sağa: İTO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, TIM Başkanı Güllü, DEİK Yönetim Kurulu Başkanı Olpak, alt sıra soldan sağa: İTO Yönetim Kurulu Başkanı Akdoğan, ASKON Genel Başkanı Cesur, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Turan.

İSTANBUL (AA) - İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, daha çok küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vermesinin beklendiği 2019'da, yapısal reformlar, alınan tedbirler ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı görüşünü taşıyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **İsmail Bahçivan**, AA muhabirine yaptığı açıklamada, seçimlerin hemen ardından Türkiye ekonomisine yönelik özellikle kur kaynaklı oluşan taarruzun; son aylarda giderek bozulma işaretleri görülen finansal istikrarın, en başta döviz üzerinden, arkasından da faiz ve onu tamamlayan enflasyon üzerinden ciddi anlamda sarstığını söyledi. O tarihten sonra Türkiye'nin ekonomik gündeminin, orta ve uzun vadede güçlü bir dönüşüm ve dengeleri toparlamaya doğru evrildiğini dile getiren Bahçivan, "Ağustos ve Eylül aylarında ekonomi yönetiminin bütün bunlarla başlarken alınan ilk önemli olan Yeni Ekonomi Programı (YEP) de Türkiye'nin yeni bir ekonomik ajandası oluştu. İçinde bulunduğumuz dönem, hakikaten yeniden dengeleme ve yeniden bir toparlanmaya dönme sürecindedir. 2019'u işte böyle bir tabloyla, yani 2017'yi kapattığımızdan farklı bir tabloyla karşıyoruz. Bugün için en önemli soru şu: Fedarkarlık ve tekrar sağlığı bir çıkış oluşturabilmek adına bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Bu nedenle bunu çok kısa zamanda hemen realize ediyoruz dersek çok gerçekçi olmaz." şeklinde konuştu.

Bahçivan, hükümetin, hem genel manada hem sektörlerde kan suyu verebilmek adına almış olduğu dönersel birtakım teşvik kararları olduğunu ancak bunların geleceyle ilgili bir toparlanma oluşturmasında zaman alacağını söyledi. Finansman bulma açısından şirketlerin problem yaşadığını ifade eden Bahçivan, "Zaten eminim ki önümüzdeki aylarda gerçek yapısal reform diyeceğiz, Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek katma değerli, teknolojik, Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak yatırımları desteklemek için birtakım farklı finansman araçları, birtakım farklı finansman modelleri ortaya konacaktır." dedi.

Bu yıl, başarılı ilk yarının ardından olumsuz giden ikinci yarı nedeniyle yüzde 2,5-3'lük bir büyüme ile kapatacaklarını düşündüğünü dile getiren Bahçivan, şunları kaydetti: "2019 yılı için iş temkinli iyimserlik sürecindedir. Gelecek yıl biraz temkinli olmamız gerekiyor. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olmamız gereken bir yıl olacak. Zaten hükümetin de vermiş olduğu mesajda, 2019 yılı için Yeni Ekonomi Programı'ndaki büyüme hedefinin 2,8 olduğunu görüyoruz ki orada da zaten çok gerçekçi bir analiz var. Yeri seçimlerin mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye, uzun süre, 4 küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış

olarak geçirecektir. Ben onun için yılın ilk yarısıyla ikinci yarının biraz daha birbirinden farklı olacağını düşünüyorum."

GÜLLE: 2019'DA TİCARET SAVAŞLARININ DERİNLEŞMESİ GÜNDEMDE

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TIM) Başkanı İsmail Güllü de son 12 aylık ihracatın 168,1 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, 2018 sonunda tarihin en yüksek yıllık ihracat rakamına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi. İhracatta gelecek yıllar için hedeflerinin 100'lük rakamları geride bırakıp 200'lük rakamlara ulaşmak olduğunu kaydeden Güllü, "2019 yılında YEP'te belirtildiği gibi 182 milyar dolar seviyesine doğru yol alacağımızı düşünüyoruz. Bu hedeflere ulaşabilmemizin potansiyelini göz önüne aldığımızda çok da uzak olmadığı kanaatindeyiz. Ancak bu süreçte bizleri bazı zorluklar da bekliyor. En önde gelen tehdit, ABD ve Çin arasında başlayan, karşılıklı gümrük vergisini artırmaya yönelik adımlara başlayan ticaret savaşlarıdır... 2019'da ticaret savaşlarının diğer ülkelerin katılımıyla daha da derinleşmesi de gündemde." ifadelerini kullandı.

Güllü, gelecek dönemde Türkiye'nin itici gücünün yine ihracat olduğunu vurgulayarak, inovasyon, Ar-Ge, tasarruf ve markalaşma çalışmalarının daha çok gelişmesiyle 2023 ihracat hedeflerine emin adımlarla ilerleyeceklerini söyledi. 2019'da daha çok tretim ve ihracata odaklanacaklarını belirten Güllü, "Bizler, 72 bin ihracatçı-ın çatı kuruluşu TIM olarak, ülkemizin geleceğine umutla bakıyoruz. Umut ediyoruz ki Ar-Ge, inovasyon, tasarruf ve markalaşma faaliyetlerimize ağırlık vererek katma değerli ürün yoğunluğumuzu arttıracak ve dış ticaret açığını ülkemizin kaderi olmaktan çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda da ihracat rekorları kırma, ülkemizin yüzü aklmaya devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

OLPAK: BAŞARILI BİR DEĞERLEME SÜRECİNE GİRDİK

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişininin, Türkiye'nin geleceği ve ekonomisi için bir dönüm noktası olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin yapısal sorunlarının kalıcı şekilde aşıldığı bu yeni yönetim sistemiyle birlikte ekonomi alanında da güçlü bir koordinasyonla hızlı ve etkin yeni bir ekonomi yönetiminin oluşturulduğunu söyledi.

Ağustos ayında Türkiye'nin makroekonomik göstergelerinin yansıtılmayacak şekilde dövizdeki volatilitéyle birlikte sıkıntılı bir süreç yaşadığını ifade eden Olpak, şunları kaydetti: "Ancak reel ekonomik verilerle bağdaşmayan manipülatif bir kur farkı ile karşı karşıya kalmamıza rağmen ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu YEP ve bir dizi tedbir sayesinde başarılı bir dengeleme sürecine girdik. Dövizde ibrenin aşağıya dönmesi ve dış ticarete-ki çarpıcı atamızla birlikte güçlü ekonomimiz, bu süreci en basarız şekilde atlatacağıdır. Türk iş dünyası-

nın küresel iş platformu olarak, dengeleme, disiplin ve değişime dayalı Yeni Ekonomi Programı'mızın kalıcı bir başarıya ulaşacağına eminiz. 2019 yılında da tüm imkanlarımızı seferber ederek azim ve özveriyle ülke ekonomimizin gerçek kapasitesini ortaya koyacağına inanıyoruz."

Gelecek dönemde yeni iş konseylerinin kurulması için de girişimlerini sürdüreceklerini ifade eden Olpak, yeni yılları birlikte mevcut üye sayılarını 2 kattan fazla artırarak 3 bin üyeye ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

AVDAGİÇ: PERFORMANS MODUNA YENİDEN GEÇECEĞİMİZ SÜPHEMİZ YOK

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdağiç ise ekonomi yönetiminin yapısal reformlarında önemli ilerleme katettiğini söyledi. Avdağiç, "Hükümet, 2019'da akıllı telefon diyalogları açılarak, ekonomide yeni 'bir güç planı' yapıldı. Yapısal reform adımlarını hızlandırdıkça ekonomide dengeleme modundan performans moduna yeniden geçeceğimiz süpheimiz yoktur." dedi.

2019 yılında iş dünyasının beklentilerinin 3 konu etrafında yoğunlaştığını ifade eden Avdağiç, bu beklentilerin "kamuya iş yapışını yavaşlatıcı firmaların hak edilmiş zamanında ödemesi", "KDV idaresi ödemelerinde hızlı hareket edilmesini" ve "finansmana erişimde iyileşme sağlanmasını" olduğunu bildirdi. ABD Merkez Bankası (Fed) ve Avrupa Merkez Bankası'nın 2019'da parasal sıkılaştırma yapmayacağına dair görüş ve beklentinin ağırlık kazandığını işaret eden Avdağiç, şunları kaydetti: "Bu, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere finansman akışının devam edebileceğini bir işaret... 2019'da TL'nin gücünü korumak için enflasyonu düşürmemiz çok önemli. Alman ve almanca yeni tedbirlerle 2019'u makul bir büyüme ve öngörülen enflasyona yakın bir oranda kapatmayı bekliyoruz. Kur ve faiz düzeyindeki istikrar da yatırımları canlandıracaktır muhakkak. Özellikle ihracat sipariş miktarına ilişkin artış bekleyen lehine olan seyrin güçlendiği gözleniyor. Belirsizlik döneminde azalan stokların yerine konulma ihtiyacı da baş gösterdiğinden, yatırımlarda da ilmi bir konjonktüre gireceğimize inanıyoruz."

"KÜRESEL EKONOMİDE RÜZGAR KARŞIDAN ESECEK"

Şekib Avdağiç, global ekonomik sistemden, büyümenin sürdürülebilirliği noktasında gelen sinyallerin oldukça zayıf olduğunu ifade ederek, "Küresel ekonomide 2019'da rüzgar karşıdan esecek gibi görünüyor. Ticaret anlaşmazlıkları, petrol, politik belirsizlikler ve yüksek faizlerin hepsi küresel ekonomik büyüme için risk oluşturmuyor." dedi.

2018'in Türkiye için bir test yılı olarak geçtiğini belirten Avdağiç, şu görüşleri dile getirdi: "Ben bu yılın 4. çeyreğinde de yine pozitif bölgede kalacağımızı kanaatindeyim. Hükümet, iş dünyasından gelen taleplere, önerilere son derece dinamik şekilde reaksiyon gösteriyor. 2019 yılı, özellikle son 6 ayda alınan ve dengeleme, istikrar içeren sürecin neticelerini göreceğimiz bir dönem olacak. Bu açıdan zorlu yılda ilmi iyimserlik içindeyiz. 2019, bir dengeleme yılı olarak üreticinin kazanç hanesine yazılacaktır. İş dünyası olarak, 2019'da üretimin yeni kodlarını programlayarak ekonomide bambaşka pencereler açılacaktır. Yeni Ekonomi Programı'nın (YEP) oluşturduğu yol haritası, enflasyonla topyekun ve etkin şekilde mücadele gibi makro tedbirler de bu anlamda reel sektörün önünü açmaya devam edecektir."

CESUR: ENERJİMİZİ

VERİMLİ NOKTALARA YÖNELİNDİRMEYE BAŞLADIK

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da 2018'de iç piyasalarda dövizin baskısı ve artan fiyatlar nedeniyle enflasyon yaşandığını ancak sağlam temelleri olan Türkiye ekonomisinin bu süreçte, yerinde alınan tedbirler ile durumu stabilize edebildiğini söyledi.

Cesur, 2018 sonu itibarıyla ekonomide ciddi bir dengeleme sürecine girildiğini ifade ederek, "Bundan sonrası enflasyon, faiz ve cari açığa mücadele şeklinde geçecektir. Bu 3 kalemi, arzu edilen rakamlara çekilebilir ise iş piyasası rahatlayacak, istihdam ve yatırım oranlarında beklenen hareketlenme başlayacaktır. Ülke ekonomimiz bunu başarabilecek güçtedir. Bu bağlamda geriye doğru dönmeye başladığımızda, Türkiye ekonomisi 2000'li yıllardan bugüne 200 milyar dolar üzerinde doğrudan yatırım çekebileceği başlamıştır. Ayrıca, ihracat oranlarımızda da ciddi artışları sağlayarak 170 milyar dolar bandına geldik. Bunlar ülke ekonomimizin dinamik bir yapıya sahip olduğunu gösteriyor." dedi.

Türkiye'nin coğrafi özelliği, stratejik konumu ile birçok yatırımcı için cazibe merkezi olduğunu belirten Cesur, bu yılın tüm sıkıntılara rağmen büyüme ile geçtiğini söyledi. Türkiye'nin genç nüfusu ve istikrarlı ekonomisi ile büyümesini sürdüreceğini kaydeden Cesur, şu değerlendirmelerde bulundu: "2019, birçok gelişmeye gebe bir yıl olacak gibi duruyor. Bu süreçte Türkiye gerekli tedbirlerini almalı. Biz 2019 yılında alternatif ticaret ve alternatif finans modelleri üzerine çalışacağız. 2023 yılına ilişkin hedeflerimiz var. Türkiye'nin bulunduğu coğrafya ve burada yaşanan sıcak gelişmeler, son dönemlerde bizi yerli ve milli kavramlarına itmiş oldu. Artık enerjimizi verimli noktalara yönlendirmeye başladık. Özellikle Afrin ve Zeytin Dalı operasyonlarında bunun önemini askerî yünden anlayan, cari açığa vermiş olduğumuz miktar ile de katma değeri yüksek teknolojik ürünler noktasında yerli ve milli üretimin önemini anlamış olduk. 2019 yılında bu birleşimle birlikte ağırlıklı olarak katma değeri yüksek yerli ürünler üreteceğimize kaçınılmaz bir gerçekçilik. Dünyada yaşanan ticaret savaşları sonrası paramon seyrini başka yönlerde kaymayacağına inanıyoruz. Türkiye'nin de dünyada ekonomi alanında söz sahibi olabilmesi için özellikle yerli teknoloji alanına hamleler yapması gerekiyor."

TURAN: EV ÖDEVELERİMİZİ YERİNE GETİRMELİYİZ
Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ise KOBİ'ler için nakit akışının devamlılığının hayati öneme sahip olduğunu vurgulayarak, 2019'da alacak sigortasının hayata geçirilmesini ve KOBİ'lerin finansmana erişimindeki sıkıntılarının giderilmesini, ekonominin lokomotifini olan KOBİ'leri daha dirençli kılacağını söyledi. Turan, 2019 beklentilerine ilişkin şunları kaydetti: "2019'un daha ilmi geçmesi için ev ödevelerimizi eksiklerine yerine getirmeliyiz. Global ekonomi ile ilgili öngörüler, büyümenin 2018'de yüzde 3,8 ile tepe noktasına ulaşacağı ve devamında daha düşük bir platoya ineceği şeklinde. Dünya da likidite sıkılaştırarak, Türkiye'de ekonomik yavaşlama; enflasyon ve büyümenin yavaşlamasına da yılın ilk yarısında devam edeceği görülüyor. Yurt dışı kaynaklı dalgalanmaların ülkemiz finansal piyasalarında 2018'de yaşananların bir benzerini tekrarlamaması için belirsizliklerin en aza indirilmesi önem kazanıyor. YEP'te açıklanan hedeflerin, seffaf, öngörülebilir, bağımsız para ve maliye politikalarıyla desteklenmeye devam etmesi, 2019'un 2018'e göre daha ilmi geçmesini önemli katkı sağlayacaktır."